

Let the net work!

Online professionaliseren voor HRD professionals

Sibrenne Wagenaar en Joitske Hulsebosch

De wereld ligt aan je voeten. Waar je vroeger naar een netwerkbijeenkomst ging om mensen te ontmoeten, ga je nu het Internet op. Je ontmoet collega's in een LinkedIn groep, op Twitter of via je weblog. Althans, als je de stap naar online al hebt durven zetten. Wij zijn wel enthousiast over social media, maar dat is lang niet iedereen direct. Wellicht herken je een van de volgende aarzelingen: *"Hier heb ik echt geen tijd voor. Ik heb het al zo druk en als ik dit er ook nog bij moet gaan doen..."* Of *"Heb je mijn mailbox wel eens gezien? Ik krijg mijn email nu al nauwelijks weggewerkt, laat staan dat ik dit er nog bij kan hebben!"* Deze aarzelingen zullen verdwijnen als je zelf de waarde hebt ontdekt van online professionaliseren. Deze toegevoegde waarde vind je door keuzes te maken vanuit je eigen interesses om je te ontwikkelen. Dit artikel kan je hierbij helpen.

Sociale media voor HRD

Sociaal en informeel leren krijgen, terecht, in organisaties steeds meer aandacht. Leren staat steeds sterker in verbinding met de core business en strategische doelen van de organisatie, en is ondersteunend aan een verbetering van de werkpraktijk. Informele vormen van leren krijgen bovendien een boost door sociale media. Iedere medewerker kan online aan de kennis komen die hij of zij nodig heeft. Er ontstaat een grote toename in de toegang tot kennis en contacten. Trainingen en cursussen blijven nodig, maar het leren zal zich sterk ontwikkelen richting het toepasbaar maken van online verkregen inzichten en ideeën. Zorg dat je als HRD professional aangehaakt blijft bij deze nieuwe ontwikkelingen en zoek de pioniers in de organisatie op. Ga experimenteren met sociale media. Wij geloven dat het waardevol is om sociale media eerst te verkennen voor eigen gebruik, alvorens dit in leerprocessen toe te passen of in de organisatie te stimuleren.

Focus en keuzes maken

Sociale media is "een verzamelterm voor online sociale interactie, mogelijk gemaakt door online technologieën bekend onder de naam web2.0." (Hulsebosch en Wagenaar, 2010). Er zijn inmiddels ontzettend veel sociale media tools en velen zien door de bomen het bos niet meer. Waar te beginnen? Om daarin een keuze te maken kan het helpen om na te gaan wat je ermee wilt bereiken. We schetsen 5 doelen en strategieën die je kunt gebruiken als een soort bril om te kijken naar de mogelijkheden en je eigen focus. De strategieën overlappen, maar nadenken over je primaire doel en strategie kan helpen om keuzes te maken in de vele online mogelijkheden.

Doel	Strategie	Wat kun je ermee?	Social media tools
Bijblijven met ontwikkeling en in een vakgebied	Informatie scannen, zoeken en opslaan	<ul style="list-style-type: none">• Je wilt een werkvorm gebruiken en bent op zoek naar ervaringen daarmee van anderen.• Je schrijft een artikel en bent op zoek naar waardevolle bronnen om daarbij te gebruiken.• Je start een nieuw project over innovatie en wilt je daar eerst wat op inlezen.	RSS-feeds en feed readers, social bookmarking tools, social media monitoring tools als Socialmention

Leren van vakgenoten	Participeren in online conversaties	<ul style="list-style-type: none"> • Je laat je graag inspireren door collega's met andere en nieuwe ideeën. • In je werk ben je veel bezig met een bepaald thema, en je wilt hier graag op doorleren met collega professionals. 	YouTube, Flickr, LinkedIn groepen, online communities
Netwerk verbreden	Online netwerken	<ul style="list-style-type: none"> • Je wilt je netwerk uitbreiden. 	Microblogging, Weblogs, Facebook, LinkedIn
Reputatie en naamsbekendheid verbeteren	Personal branding	<ul style="list-style-type: none"> • Je wilt je professioneel profileren; zichtbaar maken wie je bent, wat je boeit, waar je goed in bent. Wellicht om hier, direct of indirect, nieuw werk uit voort te laten komen? • Je wilt in je vakgebied laten zien wat je in huis hebt en daarmee een eigen 'brand' vormgeven. 	Blogging, online communities, LinkedIn, microblogging
Expertise van anderen benutten	Samenwerken	<ul style="list-style-type: none"> • Je werkt samen met een collega op afstand aan een document. • Je bent actief in een netwerk van professionals en de kennis die jullie met elkaar ontwikkelen bewerken en bewaren jullie online. 	Wiki, Google docs, VOIP (skype), Instant messaging (MSN, skype)

De sociale media bril toegelicht

Strategie 1: Informatie scannen, zoeken en verwerken

Sociale media kunnen helpen om snel informatie te scannen, zoeken en verwerken. Ze vormen een filter van professionals die je vertrouwt. Als je actief deelneemt in verschillende sociale media, zul je zien dat je vanzelf minder via een zoekmachine gaat zoeken en meer informatie gaat verwerken die zich in je netwerk verspreidt. Zo kun je via een collega in je social bookmarking-netwerk in zijn bookmarks zoeken. In LinkedIn kun je zoeken naar vragen die al eens gesteld zijn. Twee ondersteunende tools zijn RSS readers en social bookmarking tools.

RSS reader: informatie zoeken

Veel websites hebben een RSS-feed. Dit herken je aan een oranje blokje. In de URL-balk staat aan het eind vaak 'RSS'. Een RSS-feed geeft een signaaltje als er nieuwe inhoud wordt toegevoegd aan een website, een blog of wiki. Via een RSS-reader kun je snel scannen welke nieuwe berichten zijn toegevoegd aan sites met een RSS-feed. Mogelijke tools: Google Reader, iGoogle, Netvibes, Netnewswire.

Social bookmarking: kennis en ervaringen delen

Met een social bookmarking tool kun je waardevolle internetlinks rondom thema's bewaren en delen. Het werkt als de lijst met 'favorieten' op je eigen computer. Social bookmarking maakt dat jouw favorieten ook zichtbaar zijn voor anderen. En je categoriseert op 'tags' gerelateerd aan het onderwerp waar je je mee bezighoudt. Mogelijke tools: Delicious, Diigo, Furl.

Strategie 2: Participeren in online conversaties

Leren door participeren in online conversaties betekent in de praktijk dat je relaties opbouwt met vakgenoten via verschillende sociale media. Er zullen mensen zijn die je via hun weblog volgt, maar ook op Twitter en die je ook spreekt op bepaalde teleconferenties. Anderen bevinden zich in je LinkedIn-netwerk. Mailinglijsten, discussieforums en groepen op LinkedIn zijn gericht op het faciliteren van professionele online conversaties.

Voorbeelden van social networking sites die voor HRD'ers interessant kunnen zijn:

- HRD community van NVO2: <http://nvo2-hrd.ning.com/>
- LinkedIn Groep 'Dutch Training Professionals':
http://www.linkedin.com/groups/Dutch-Training-Professionals-89964?trk=myg_ugrp_ovr
- Stephen Covey community:
<https://www.stephencovey.com/community/index.php>

Strategie 3: Netwerken

Social media kunnen krachtige middelen zijn om nieuwe contacten te leggen en je netwerk te versterken. Eigenlijk via alle sites, maar specifiek via social network sites als Facebook, Hyves en LinkedIn. Als mensen elkaar gaan volgen en je voldoende raakvlakken hebt, kunnen er interessante relaties of uitwisselingen ontstaan. Twitter is bij uitstek een netwerk medium.

Twitter: kennis en ervaringen delen, online interactie

Twitter maakt het mogelijk om in 140 tekens een update te geven van wat je aan het doen bent, een vraag te stellen of een waardevol artikel of een internet link te delen. Wat je twittert is online zichtbaar voor de mensen die jou volgen. Je kunt zelf kiezen hoeveel accounts je wilt volgen.

Voorbeelden van twitteraars om te volgen als HRD'er:

- <http://twitter.com/recruitmentjob>
- En_nu_online: http://twitter.com/en_nu_online
- NVO2: <http://twitter.com/Nvo2>
- Of zoek via de twittergids: <http://www.twittergids.nl>

Strategie 4: Personal branding

Sociale media bieden de mogelijkheid je professioneel te profileren. Je kunt op allerlei manieren een online reputatie opbouwen: door te bloggen, online actief te zijn in communities, te twitteren. Je laat daarmee zien wie je bent, wat je gedaan hebt, wat je ambities zijn en waar je talent ligt. Wat onderscheid je van anderen? Tools die je hierbij kunt gebruiken: bijhouden van een weblog, actief bijdrage aan online discussies, twitteren

Weblogs

Je kunt een blog starten over een thema dat je bezig houdt. Bloggen is een krachtige vorm van reflectie. Het dwingt je na te gaan wat je hebt meegemaakt, gezien in de praktijk. Een blog is vaak publiekelijk, zodat je enerzijds kunt laten zien waar je mee bezig bent, en anderzijds contact kunt leggen met vakgenoten. Je wordt zichtbaar, creëert een netwerk, krijgt feedback op je berichten en zo kunnen er nieuwe ideeën, inzichten en relaties ontstaan. Mogelijke tools: Blogger, Wordpress, Web-log.

Voorbeelden van bloggers die voor HRD'ers interessant zijn om te volgen:

- Menno Lanting: <http://mennolanting.nl/>
 - Nancy Dixon: <http://www.nancydixonblog.com/>
 - HRD'ers over leren en ontwikkelen (vanuit de NVO2):
<http://nvo2leren.wordpress.com/>
-

Strategie 5: Samenwerken

Web2.0 leent zich ook goed voor het gezamenlijk ontwikkelen van materiaal zoals een (beleids)document, een online bibliotheek of ander materiaal ter ondersteuning in het werk. In plaats van een document aan elkaar rondmailen zodat iedereen op het juiste moment de laatste versie heeft, kun je ook een online plek creëren waar je met elkaar aan het materiaal werkt. Het gaat er bij deze manier van samenwerken niet zozeer om wie welke bijdrage levert, maar dat je samen tot een goed product komt.

Wikis: kennis en ervaringen delen, samen iets maken

Een wiki is een site waarop teamleden op een eenvoudige manier informatie kunnen toevoegen of aanpassen. Er is een gezamenlijke tekst waar iedereen aan werkt. Het idee is dat de kwaliteit van de informatie toeneemt wanneer iedereen vanuit zijn ervaring bijdraagt. Een bekend voorbeeld van een wiki is Wikipedia (www.wikipedia.nl). Mogelijke tools: Pbwiki, Mediawiki, Wikispaces, Wetpaint.

Voorbeelden van wikis:

- Webwijs <http://webwijs.pbworks.com/>
 - Knowledge sharing toolkit <http://www.kstoolkit.org/>
 - Wiki met voorbeelden van social media in Nederland <http://wiki.tribewise.nl/>
-

Tot slot

Op basis van deze vijf richtingen kun je een keuze maken waar het zwaartepunt ligt van jouw interesse in het aan de slag gaan met sociale media. Als je deze keuze wel overwogen maakt, is de kans veel groter dat je de meerwaarde gaat ervaren. En voordat je het weet ben je met de volgende strategie aan de gang.

Literatuurverwijzing

Hulsebosch, J. en S. Wagenaar (2010). En nu online... Sociale media voor professionals, organisaties en facilitators. Springer Uitgeverij, Houten.

Sibrenne Wagenaar heeft belangstelling voor het ondersteunen van leren in het dagelijkse werk. Zij gelooft dat leren start bij het opdoen van ervaringen. Rondom datgene wat je zelf belangrijk vindt. En dat leren plaatsvindt in interactie met collega's. Sociale media kunnen hierin een ondersteunende rol vervullen.

Weblog: www.link2learn.eu

Twitter: www.twitter.com/sibrenne

Joitske Hulsebosch heeft een achtergrond in ontwikkelingssamenwerking en werkt specifiek met leernetwerken en leren in netwerken.

Weblog: www.joitskehulsebosch.nl

Twitter: www.twitter.com/joitske